

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/157/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

395/2012. (XII. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. március 1-jén előterjesztett **panaszát** a 2012. december 19-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a M. Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. március 1-jén elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testületnél – amelyet a panasz előterjesztésekor aláírásával is megerősített – a vele szemben 2012. február 23-án foganatosított rendőri intézkedés, illetőleg rendőri intézkedés elmulasztása miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2012. február 23-án, csütörtökön 15 órakor a M. Városházán Testületi ülést tartottak, amelyen részt kívánt venni, mint polgár, és mint a mohacsvilag.hu internetes újság szerkesztője. Ezen szándékában ismét megakadályozták, korlátozták őt a Városházán, megítélése szerint jogtalanul, amit a bejelentése alapján kikerkező rendőrök sem akadályoztak meg. A panaszos megjelölte az esetről készült videofelvétel internetes elérhetőségét.

A panaszos beadványában kitért arra, hogy 2012. január 23-án a város jegyzőjének címzett levelét a Városházán iktatták, amely levél tartalmát szó szerint idézte. A panaszos levelében

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

visszautalt egy korábbi, 2012. január 3-án kelt levelére, amelyben kérte a jegyzőtől, hogy a soron következő képviselő testületi ülés időpontját közöljék vele, valamint jelezte, hogy az ülésen egyrésztől, mint állampolgár, másrésztől, mint a mohacsvilag.hu internetes újság szerkesztője kíván videofelvételt készíteni, ezért kérte, hogy ne akadályozzák meg számára a képviselő testületi ülésre való bejutást. A panaszos ismét kérte levelében, hogy közöljék vele a soron következő képviselő testületi ülés időpontját, illetve rögzítette, hogy a 2012-es év valamennyi bizottsági és képviselő testületi ülésén részt kíván venni, és azokon kép- és hangfelvételt kíván készíteni.

A panaszos előadta, hogy a jegyző fenti levele ellenére nem értesítette őt a képviselő testületi ülések időpontjáról, illetve levelére egyáltalán nem reagált. A panaszos ezután hivatkozott az Adatvédelmi Biztos 284/A/1997 és 759/H/1997 számú állásfoglalásaira („...nyilvános képviselő-testületi üléseken kép- és hangfelvétel készítésére irányuló kérelem közérdekű adat megismerése iránti kérelemnek minősül, melynek az önkormányzat köteles eleget tenni. A felvételkészítés korlátozása, feltételhez kötése vagy teljes tiltása alkotmányos alapjogot sért.”)

Ezután a panaszos az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 28. § (1) bekezdését és a 29. § (1) bekezdését idézte, illetve úgyszintén hivatkozott a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 177/B. § (1)-(2) bekezdésére.

A panaszos 2012. február 23-án 14 óra 40 perckor lépett be a Városházásra – ahol a képviselő testületi ülés 15 órakor vette kezdetét – és a bejáratnál két civil ruhás személy „állta útját”. Egyikőjük közölte vele, hogy aznap testületi ülés van, ezért nem engedi a panaszost beljebb. A panaszos közölte, hogy a testületi ülésre érkezett, amit előzetesen közölt is a jegyzővel. Ennek ellenére továbbra is megakadályozták a panaszost abban, hogy az épületben továbbhaladjon, korlátozták szabad mozgásában, illetve abban is, hogy az emeleten a kiállítást megnézze.

A panaszos megjegyezte, hogy aznap szándékosan elment a városházára a délelőtti órákban és videóra vette azt, hogy a Városháza nincsen lezárva, holott nem volt ügyfélfogadási nap. A panaszos az emeletre is fel tudott menni és ott szabadon „járt-kelt”.

A panaszos megkérte a két személyt, hogy igazolják magukat, mivel a ruházatukból nem derült ki az, hogy joguk lenne a panaszos feltartóztatásához. Közölte a panaszossal az egyik személy, hogy közterület-felügyelő, és ezen állítását igazolvánnyal is igazolta, valamint a nyakában lógó jelvényre is hivatkozott. A panaszos hozzátette, hogy kiderült, hogy a közterület-felügyelőknek nincs egyenruhájuk, és soha nem is volt, noha 10 éve vannak közterület-felügyelők a városban és az egyenruhát a törvény kötelezően előírja részükre.

A panaszos felhívta a közterület-felügyelő figyelmét arra, hogy a közterület-felügyelőkre vonatkozó törvény szerint önkormányzat tulajdonában lévő épületben csak akkor tartóztathat fel polgárokat, ha erről a képviselő testület rendelkezett. Eztán a panaszos idézte a szóban forgó törvényrészlet [a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Ktf.) 22. § (1)-(2) bekezdését].

A panaszos tájékoztatta arról a közterület-felügyelőt, hogy nincs olyan a képviselő testület által hozott rendelkezés, amely felhatalmazná őt arra, hogy az épületben a szabad mozgást, a

testületi ülések alkalmával az ülésre való bejutást megakadályozhatná, illetve az épületet lezárhatná. A közterület-felügyelő nem tudott erre válaszolni, ahogy képviselő testületi rendeletre, rendelkezésre hivatkozni sem. A jegyzőre, a hivatal vezetőjére hivatkozott, hogy az utasította őt erre.

A panaszos a megtapasztalt törvénysértés miatt hívta a rendőrséget. Közölte az ügyeletessel, hogy a Városházán van és az épületben a szabad mozgásában – törvényi felhatalmazás nélkül – feltartóztatja őt egy közterület-felügyelő és biztonsági őr. Közölte azt is, hogy a képviselő testületi ülésen kíván részt venni, azon videofelvételt készíteni, amit a jegyzőnek is jelzett. A panaszos előadta, hogy mindezek okán felmerül a hivatali és a közérdekű adattal való visszaélés gyanúja.

A rendőri intézkedést kb. 14 óra 50 perckor kérte a panaszos, és az ügyeletes közölte is vele, hogy mennek a rendőrök.

A rendőrség a helyszínre érkezett G. F. r. százados vezetésével, aki a napszaknak megfelelő köszönéssel köszönt és az előírt bemutatkozási kötelezettségének eleget tett. A panaszos elmondta neki, hogy nyilvános testületi ülés van a Városházán, amelyen részt kíván venni, és arról videofelvételt szeretne készíteni, továbbá a Városházán a kiállítást is meg kívánja tekinteni. Közölte azt is, hogy erről levélben a jegyzőt értesítette, sőt 2012. február 17-én újabb levélben kérte a jegyzőt a törvénytelenység megszüntetésére és intézkedését arra, hogy a képviselő testületi ülésen videofelvételt tudjon készíteni. A panaszos elmondta azt is, hogy aki megakadályozza a testületi ülésen való videofelvétel készítését, az alkotmányos alapjogot sért, ami miatt felmerül közérdekű adattal való visszaélés gyanúja. A panaszos ismételt az Adatvédelmi Biztos korábban utalt két állásfoglalására hivatkozott.

A panaszos előadta azon véleményét is a r. századosnak, hogy a hivatali visszaélés gyanúja is felmerül, hiszen egyértelműen szándékosan és tudatosan akadályozzák meg a testületi ülésen való részvételben, a jegyzőnek ugyan is tudomása van a panaszos szándékáról, még is az ellenkezőjéről intézkedett, mint amire a törvény kötelezné. Előadta továbbá, hogy a közterület-felügyelő jogszabályi felhatalmazás nélkül akadályozza szabad mozgásában, ami miatt szintén felmerül a hivatali visszaélés bűncselekményének a gyanúja. Úgyszintén közölte a panaszos G. F. r. századosal azt, hogy „a bejáratnál, a folyóson, a huzatban, a hidegben, ahol járnak kelnek az emberek, elhelyezett ócska kis képernyős tévé, nem felel meg a B.M. Kormányhivatal szerint sem az előírásnak”.

G. F. r. százados azt közölte a panaszossal, hogy meghallgatja a másik felet. A panaszos panaszbeadványában úgy fogalmazott, hogy ez a meghallgatás abból állt, hogy oda ment a közterület-felügyelőhöz és „elbújtak egy időre előle”, holott a panaszos külön kérte, hogy a meghallgatásra jelenlétében kerüljön sor.

Időközben megérkezett a Városházára a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke (a továbbiakban: CKÖ elnöke). A panaszos kultúráltnan megkérdezte tőle, hogy a megkapta-e a közérdekű adatok megismerésére irányuló beadványát. A CKÖ elnöke – a panaszos állítása szerint – a kérdésre méltatlan módon válaszolt: „lehülyézett, majd meg is fenyegetett”.

A panaszos megdöbbenésére L. J. r. százados nem a CKÖ elnökének magatartását tette szóvá, hanem a panaszosét, miszerint „miért kiabál” a panaszos. A panaszos hozzátette, hogy ismét

megtapasztalta a rendőrség elfogultságát, hiszen ő nem kiabált és magatartásában semmi kifogásolni való nem volt, ellentétben a CKÖ elnökének viselkedésével. A rendőr mégis a panaszos „intette meg”. A panaszos ezen a ponton visszautalt a Testület egy korábbi állásfoglalására <http://www.panasztestulet.hu/cvs/file/allasfogl/2011/64.pdf>). A panaszos kifogásolta a rendőr elfogultságát, azaz azt, hogy nem azt a személyt utasította rendre, akinek a magatartásra arra alapot teremtett, hanem a panaszost, akit megsértettek és megfenyegettek.

Ekkor visszaérkezett a közterület-felügyelővel való beszélgetéséből G. F. r. százados, akitől a panaszos megkérdezte, hogy milyen jogszabályhely alapján „állták útját”, illetve zárták le a Városházát. A panaszos megdöbbenésére G. F. r. százados válasz helyett úgyszintén őt „intette meg”, miszerint nem kell a CKÖ elnökével kiabálni, illetve azzal a valótlansággal vádolta meg a panaszost, miszerint ő rasszista kijelentést tett („Megkérem a rasszista megnyilvánulásokat, hagyja abba!”).

Minderre a panaszos már felháborodott és kikérte magának az elfogult eljárást, az alaptalan rágalmat. A panaszos felhívta a figyelmet a tisztességes eljárás követelményére, valamint közölte, hogy kulturált ember módjára viselkedett, és semmilyen rasszista kijelentést nem tett.

Ezen „megdöbentő” rendőri megnyilvánulás után közölte G. F. r. százados, hogy közterület-felügyelő elmondta neki, hogy jegyzői utasításra csak az akkreditált sajtót, a meghívottakat stb. engedhetik be, és a panaszos nem tartozik egyik csoportba sem.

A panaszos a következő véleményét hangoztatta: „annál inkább felmerül a hivatali visszaélés és a közérdekű adattal való visszaélés gyanúja, mert itt egyértelműen szándékosan és tudatosan akadályoznak meg a testületi ülésen való részvételben, hiszen a jegyzőnek írásba közöltem szándékomat még is az ellenkezőjéről intézkedett, mint amire a törvény kötelezné”. A panaszos ismét hivatkozott a közterület-felügyelőkre vonatkozó rendelkezésekre, illetve fel is olvasta azt a törvényrészt, ami arra tartalmaz rendelkezést, hogy mikor zárhat le önkormányzat tulajdonában álló épületet egy közterület-felügyelő.

A panaszos kérte a rendőrök intézkedését, hogy akadályozzák meg azt, hogy szabad mozgásában őt korlátozzák.

A panaszossal közölték, ha majd „valamilyen hatóság” kimondja azt, hogy be kell őt engedni, azt biztosítani fogják, de addig nem tudnak dönteni erről. Az egyik rendőr ezután „sokadik alkalommal” közölte, hogy erről írnak majd egy jelentést, és elmentek.

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök nem tettek annak érdekében semmit, hogy jogait érvényesíteni tudja a Városházán, amiben senki sem akadályozhatja őt jogtalanul a bűncselekmény gyanúját is megalapozva.

A panaszos a panasz összegzéseként kérte, hogy a Testület vizsgálja meg, hogy történt-e rendőri mulasztás, illetve jogsértés a rendőrség részéről.

2) A panaszos 2012. április 4.-én, a Testület kérdéseire válaszolva panaszát kiegészítette az alábbiak szerint.

a) A panaszos büntetőfeljelentést nem tett az ügyben, de a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál vizsgálatot kezdeményezett amiatt, hogy a város jegyzője a közérdekű adat megismerése iránti kérését, nevezetesen, hogy a testületi ülésen videofelvételt készíthessen nem tette lehetővé, továbbá a panaszos levelére sem válaszolt. A panaszos a válasz megérkezése után, kívánja megtenni a feljelentést.

b) A panaszos szó szerint idézte a képviselő testület által – melyben panaszosi állítás szerint a polgármester „párttársai” többségben vannak – 2010. 11. 26-án hozott, a panaszos szerint súlyosan jogsértő rendeletét:

„A képviselő-testület ülése nyilvános. A képviselő-testület tanácskozásának céljára kijelölt helyiségben az ülés tartalma alatt a képviselő-testület tagjai, a kisebbségi önkormányzatok elnökei (helyettes elnökei) a jegyző, aljegyző, az önkormányzati fenntartású intézmények és gazdasági társaságok vezetői, gazdasági vezetői, megbízottai; a polgármesteri hivatal szervezeti egységének vezetői, vagy azok megbízottai, a sajtó akkreditált képviselői valamint a meghívottak tartózkodhatnak. A nyilvánosság biztosítható a képviselő-testületi üléssel egyidejűleg a képviselő-testület ülésének zárt láncú televízió-csatornán keresztül egyenes, vágatlan - a Polgármesteri Hivatal egy erre a célra kialakított helyiségében történő - sugárzásával.”

3) A Testület a panaszos által megjelölt linken (<http://youtu.be/COgwaEGXUG8>), a panaszban hivatkozott videofelvételt nem érte el, ezért kérte, hogy a panaszos közvetlenül küldje meg a felvételt a Testület részére, a panaszos azonban a Testület e kérésének nem tett eleget.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A M. Rendőrkapitányság vezetője a B. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének – a Testület megkeresésére tekintettel – a következő tájékoztatást nyújtotta.

A panaszos a testülethez panasszal fordul az általa 2012. február 23-án tapasztalt rendőri mulasztás okán.

A panaszos a rendőrkapitányság ügyeletén 2012. február 23.-án 14 óra 50 perckor tett telefonos bejelentést arról, hogy két személy nem engedi fel a városháza emeletére, ahol a képviselő-testületi ülésen kívánt részt venni. A panaszos bejelentése szerint ezzel személyes szabadságában korlátozzák és megítélése szerint más bűncselekmény gyanúja is felmerült a sérelmére. A bejelentés alapján 15 órakor a polgármesteri hivatal épületében megjelent G. F. r. százados, a M. Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály vezetője és L. J. r. százados, a Járőr- és Határrendészeti Alosztály vezetője.

G. F. r. százados a jelentése szerint a kiérkezéskor bemutatkozott, közölte beosztását, valamint jelvényszámát. Ezt követően a bejelentés tartalmával kapcsolatban tájékozódott, melynek során meghallgatta a bejelentőt, azaz a panaszost, továbbá egy közterület-felügyelőt, és biztonsági őrt. A közterület-felügyelő és a biztonsági őr egybehangzóan elmondták, hogy a város jegyzője utasítására nem engedték fel az emeletre a panaszost, figyelemmel arra, hogy

az önkormányzat és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 23/1998. (XI. 20.) rendeletének 12. § (1) bekezdése szerint (továbbiakban: SZMSZ): „A képviselőtestület ülése nyilvános. A képviselő-testület tanácskozásának céljára kijelölt helyiségben az ülés tartama alatt a képviselő-testület tagjai, a kisebbségi Önkormányzatok elnökei (helyettes elnökei) a jegyző, aljegyző, az Önkormányzati fenntartású intézmények és gazdasági társaságok vezetői, gazdasági vezetői, megbízottai; a polgármesteri hivatal szervezeti egységeinek vezetői, vagy azok megbízottai, az akkreditált médiaszolgáltatók képviselői valamint a meghívottak tartózkodhatnak. A nyilvánosság biztosítható a képviselő-testületi üléssel egyidejűleg, a képviselő-testület ülésének zárt láncú televízió-csatornán keresztül egyenes, vágatlan – a Polgármesteri Hivatal egy, erre a célra kialakított helyiségébe történő – sugárzásával.”

A panaszos sem meghívót, sem igazolást nem tudott bemutatni, mely szerint ő akkreditált sajtó képviselő, ezért az előtérben kialakított televízióhoz irányították, ahol zártláncú-csatornán keresztül a testületi ülést nyomon követhette, vagyis az ülés nyilvánossága, ezáltal a panaszos számára is biztosított volt. Az emeleti szintre történő tiltás alól egyébként a panaszos sem kapott felmentést, arra hivatkozással, hogy ő ügyeit szeretné intézni. A vizsgált napon – a meghallgatottak szerint – ügyfélfogadás az egész épületben nem volt.

G. F. r. százados a beszerzett adatokról tájékoztatta a bejelentőt, hangsúlyozva, hogy a képviselő-testület által megalkotott SZMSZ felülvizsgálatára a rendőrség nem rendelkezik hatáskörrel, így ennek orvosolása érdekében a testület felügyeleti szervéhez a B. Megyei Kormányhivatalhoz fordulhat panasszal. Figyelemmel arra, hogy G. F. r. százados jogsértés gyanúját nem állapította meg, így rendőri intézkedés foganatosítására nem került sor.

G. F. r. százados mindezek után tájékoztatta a panaszost arról, hogy nem kíván rendőri intézkedést foganatosítani, tekintve, hogy annak nincsen jogi alapja, és elmondta, hogy a panaszos azzal szemben éppúgy panasszal élhet, mint egy esetleges sérelmes rendőri intézkedéssel szemben.

A rendőrkapitány a parancsnoki kivizsgálás során megállapította, hogy a polgármesteri hivatal épületében a szóban forgó napon nem volt ügyfélfogadás, így oda kizárólag a hivatal dolgozói és a testületi ülésre meghívottak voltak jogosultak belépni. Az épület előterében elhelyezett televízió az érdeklődők a testületi ülést vágatlan, egyenes adásban követhették nyomon. Az előtérben való mozgásában a panaszos nem volt akadályozva.

A rendőrkapitányság vezetője ezt követően arra utalt, hogy a bejelentésében – és azt megelőzően számos hasonló bejelentése és panasza alkalmával – a panaszos az SZMSZ jogszerűségét vitatta. A hatályos normák szerint azonban az önkormányzati rendelet jogszabálynak minősül, alkotmányosságának, törvényességének vizsgálata nem lehet a rendőrség feladata. Figyelemmel tehát arra, hogy a rendőrség kasszációs jogkörrel nem rendelkezik, a jogszabályok, alapján jár el, így nem hozhat olyan döntést, nem hajthat végre olyan rendőri intézkedést, ami ellentétes a jogszabály tartalmával.

A rendőrkapitány a kivizsgálás során beszerzett adatok fényében arra az álláspontra helyezkedett, miszerint G. F. r. százados jogszerűen jelent meg a helyszínen – amire az alapot a panaszos bejelentése szolgáltatta –, és jogszerűen tájékozódott annak megállapítása érdekében, hogy bármilyen jogsértés gyanúja felmerült-e. Figyelemmel azonban arra, hogy a tájékozódás során semmiféle jogsértés gyanúját nem észlelte, helyesen járt el akkor, amikor nem kezdett rendőri intézkedésbe, és nem kötelezte a közterület-felügyelőt, a vagyoniért és

„végső soron M. Város jegyzőjét, hogy a panaszos kívánságának megfelelően őt engedjék be a képviselő-testületi ülésnek helyet adó terembe”.

A rendőrkapitány rögzítette, hogy parancsnoki kivizsgálása során hangsúlyt helyezett annak megállapítására, hogy a panaszos a jogorvoslati lehetőségeire vonatkozó kellő tájékoztatást megkapta-e. G. F. r. százados nyilatkozata szerint valamennyi jogorvoslati fórumot, illetve a jogorvoslatra nyitva álló határidőket is közölte a panaszossal, aki mindazt megértette. Ezt erősíti az is, hogy a panaszos a Testülethez benyújtott panaszában nem kifogásolta a tájékoztatás elmaradását.

A kifejtettek alapján, a parancsnoki kivizsgálás során az intézkedés mellőzését jogszerűnek és szakszerűnek minősítette a rendőrkapitány. Jelentette, hogy rendőri mulasztást nem tárt fel a kivizsgálás során.

A kivizsgálás során a rendőrkapitány a jelen lévő rendőrök jelentéseiből megállapította, hogy a helyszínen történt tájékozódás, a közterület-felügyelő szóbeli meghallgatása során a CKÖ elnöke, a B. Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a tagja érkezett az épületbe. A panaszos és a CKÖ elnöke között vita alakult ki, amelynek során – a rendőri jelentések tanúsága szerint – olyan kijelentés hangzott el a panaszostól, hogy „múltkor is a cigányokkal verettek el”. Erre G. F. r. százados felhívta a panaszos figyelmét, hogy tartózkodjon az alaptalan rasszista kijelentésektől. Erre a panaszos úgy reagált, hogy a „cigány az cigány, és ő ezt mondhatja”. Figyelemmel arra, hogy a CKÖ elnöke az emeletre ment, azaz távozott, a kiabálás megszűnt, így rendőri intézkedést ez esetben sem kellett kezdeményezni.

A rendőrkapitány végül utalt arra, hogy a Testület által a panaszos bejelentéséről rögzített hanganyagot nem áll módjába megküldeni, mivel a hatályos rendelkezések értelmében a hanganyag törlése megtörtént.

2) G. F. r. százados jelentése a következő információkat tartalmazza.

2012. február 23-án 14 óra 50 perckor a panaszos ismételten (az idei évben harmadszor, az elmúlt egy évben kb. tízszer) olyan bejelentést tett, miszerint őt nem engedik be az önkormányzat épületébe, amivel személyes szabadságában korlátozzák, illetve aminek folytán más bűncselekmények is megvalósulhatnak. A bejelentést, mint mindig, most is konkrétumok nélkül, úgy tette meg a panaszos, hogy ne vádoljon senkit konkrétan bűncselekmény elkövetésével, így őt ne lehessen felelősségre vonni hamis vád miatt. A panaszos minden egyes alkalommal „rendőri intézkedést kíván provokálni, saját bevallása szerint így kíván pénzt keresni, az esetleges rendőrségi kártérítésekből”.

G. F. r. százados jelentette, hogy az eset összetettsége miatt nem küldött közrendvédelmi járőrt a helyszínre, ezért L. J. r. századossal együtt ment a helyszínre, ahova 15 órakor érkeztek.

G. F. r. százados rögzítette, hogy a szolgálati fellépésre vonatkozó szabályok szerint kezdte meg az intézkedést, valamint azt, hogy a panaszos meghallgatásakor elmondta panaszát, miszerint a testületi ülésre szeretne bemenni, mint sajtós, és mint magánember is, de ebben meggátolják, amit sérelmesnek tart. Ezen túl a panaszos több iratot „lobogtatott”, köztük a jegyzőnek írt levelét, de az arra kapott választ nem, illetve több jogszabály egyes részletét, valamint egy laminált „sajtós kártyát” is. G. F. r. százados zárójelben jegyezte meg, hogy a Nemzeti Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 2011. októberében törölte a panaszos újságát a

nyilvántartásból, illetve kitért arra is, hogy a panaszos a hatóság által kiállított dokumentumot nem mutatott fel a helyszínen.

A papírok áttanulmányozása után a panaszossal közölte G. F. r. százados, hogy meghallgatja a másik felet is. A panaszos kérte, hogy jelenlétében kerüljön sor arra, de G. F. r. százados ezt nem tartotta kivitelezhetőnek, ezért félrevonult a közterület-felügyelővel és elkezdte meghallgatni, miközben kiabálásra lett figyelmes. A r. százados visszament a bejáráthoz, ahol azt tapasztalta, hogy a panaszos a CKÖ elnöke felé kiabál. G. F. r. százados úgy helyezkedett el (beállt kettőjük közé), hogy ne történhessen tettelegesség. A panaszos a kiabálás közben többször „cigányozott” (pl: „múltkor is a cigányokkal verettek el”), mire a r. százados közölte vele, hogy tartózkodjon a rasszista megnyilvánulásoktól. A panaszos közölte, „a cigány az cigány és ő ezt mondhatja”. A CKÖ elnöke felment az ülésre, így a kiabálás abbamaradt, rendőri intézkedés nem történt.

G. F. r. százados ezután folytatta a közterület-felügyelő meghallgatását, majd meghallgatta a biztonsági őrt. A közterület-felügyelő és a biztonsági őr egyöntetűen azt állította, hogy a jegyző utasítására nem engedik fel a panaszost az emeletre, valamint csütörtök lévén ügyfélfogadás sincsen, de hozzátették, hogy zárláncú videó rendszeren követheti az ülést.

A beszerzett információkról tájékoztatta a panaszost a r. százados, amit ő megértett, de nem fogadott el. A rendőr ezután a következőket közölte ezután a panaszossal: „ha valamilyen hatóság kimondja, hogy őt fel kell engedni az önkormányzat emeletére, akkor azt mi biztosítani fogjuk, de addig erre való kötelezettség nem terhel minket”. A r. százados felhívta a panaszos figyelmét a panasztétel lehetőségére, amit a panaszos megértett. G. F. r. százados közölte a panaszossal úgyszintén azt is, hogy mivel rendőri intézkedésre nincs szükség, ezért elhagyják a helyszínt.

A r. százados végül jelentette, hogy a CKÖ elnöke és a panaszos közötti dialógust nem tudja idézni, de a panaszos készített hangfelvételt, amin a dialógus is hallható lehet.

III.

1) A Testület figyelembe vette a panaszos korábban előterjesztett panasza kapcsán, a 153/2012. (IV. 25.) számú állásfoglalása alapjául szolgáló ügyben a m. Polgármesteri Hivatal működésével kapcsolatban adott alábbi polgármesteri tájékoztatást is.

A M. Városháza A és B épületébe ügyfélfogadási napokon (hétfő, szerda, péntek), ügyintézés céljából, ügyfélfogadási időben lehet bejutni. Állandó biztonsági szolgálat a városházán nem működik, kizárólag a képviselő-testületi, valamint az azt megelőző bizottsági ülések alkalmával vesznek igénybe biztonsági szolgálatot – a képviselő-testületi, valamint a bizottsági ülések zavartalan lebonyolítása érdekében. A polgármester úgy fogalmazott, hogy „miután [a panaszos] korábban számtalanszor zavarta meg mind a képviselő-testület, mind a bizottságok munkáját, a képviselő-testület határozatában kötelezett arra, hogy tegyek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a megválasztott népképviselői szervek munkájukat zavartalanul végezni tudják.”

A Városháza emeleti részén a Pénzügyi Osztály Költségvetési és Számviteli Csoportja, a Titkársági Osztály, a sajtóreferensek, a díszterem, valamint egy kisebb tanácskozó terem található. Egyedi hatósági ügyek intézése az emeleti irodákban nem történik.

A Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje azon munkatársakra vonatkozik, ahol érdemi ügyintézés folyik, egyedi hatósági (akár kérelemre, akár hivatalból indult) ügyekben. Emiatt az emeleti részen dolgozó munkatársak – értve ez alatt a jegyzőt, aljegyzőt, alpolgármestereket, pénzügyi és számviteli munkatársakat – esetében ügyfélfogadásról értelem szerűen nem beszélhetünk. Az épület földszinti részein (adócsoport, városfejlesztési osztály) az ügyfélfogadás hétfőn, szerdán és pénteken 8-tól 16 óráig tart.

Ügyfélfogadási időben, illetve azon kívül is az épület emeleti része előre bejelentett módon, külön engedéllyel látogatható (pl. házasságkötés, turistacsoportok látogatása a díszteremben stb.) Állandó kiállítást nem, csak időszakos kiállításokat szoktak az emeleten rendezni, képviselő-testületi, illetve bizottsági ülések alkalmával azonban sem a díszterem, sem az emeleti kiállítások látogatása nem megengedett.

A polgármester előadta, hogy a képviselő-testületi ülés rendjének fenntartása az ő feladata. Erről rendelkezik az SZMSZ, ami a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénnyel (a továbbiakban: Ötv.) összhangban tartalmazza az ülés vezetésére, valamint a rendfenntartásra vonatkozó szabályokat. A felügyeleti szerv egyetlen alkalommal sem emelt törvényességi kifogást az SZMSZ-szel kapcsolatban. A polgármester kötelessége és felelőssége az ülés rendjének, méltóságának megőrzése.

A képviselő-testületi ülés nyilvánosságáról – amely nem részvételt jelent – szintén az SZMSZ 12. §-ának (1) bekezdése rendelkezik, ami 2009. június 2-a óta hatályos az alábbi rendelkezéssel: „A nyilvánosság biztosítható a képviselő-testületi ülésen való részvétellel, vagy a képviselő-testületi üléssel egyidejűleg, a képviselő-testület ülésének zárláncú televízió csatornán keresztül, egyenes, vágatlan – a Polgármesteri Hivatal egy, erre a célra kialakított helyiségébe történő – sugárzásával.” Az Ötv.-nek a képviselő-testületi ülés nyilvánosságára vonatkozó rendelkezése nem fogalmaz meg követelményt a közvetlen jelenlét biztosításáról, hiszen ez esetben az országban számos képviselő-testület, de a parlament is jogellenesen működne, másrészt az SZMSZ rögzíti azt is, hogy a tanácskozás ideje alatt kik tartózkodhatnak a teremben. Az ülés zárláncú televíziós közvetítésével nyomon követhető, sőt az adást a városi televízióban is sugározzák, illetve 2011. január óta a felvételek M. város honlapján is megtekinthetők.” A polgármester álláspontja szerint a képviselő-testület ülésének nyilvánossága a fentiek szerint teljes mértékben biztosított. Ebben a tekintetben irreleváns, hogy a tanácskozás helyszínéül szolgáló teremben van-e és hány darab ülőhely.

2) Rögzíti továbbá a Testület, hogy a www.mohacs.hu oldalon elérhető tájékoztató szerint a Polgármesteri Hivatalban keddi és csütörtöki napokon ügyfélfogadás nincs.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette magának a rendőri intézkedésnek a jogszerűségét, azt, hogy a rendőrség mulasztott-e intézkedést, továbbá a panaszos által sérelmezett rendőri részrehajlást illetve hangnemet.

A Testület ugyanakkor – tekintettel az Rtv. 92. §-ban meghatározott hatásköri rendelkezésekre – nem vizsgálhatta, hogy a közterület-felügyelő illetve a biztonsági őr milyen

szakmai utasítások és normák alapján jártak el, illetve annak hogyan tettek eleget. A Testület a jegyző egyedi és normatív döntéseit úgyszintén nem jogosult felülvizsgálni.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmához és a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a bejelentés kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, valamint, hogy a városházára kiérkező rendőrök által megtett intézkedések a körülmények megismerése után elegendőnek bizonyultak-e, avagy terheli-e őket bármilyen mulasztás.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 4. § (3) bekezdése – amely az Rtv. előírásait egészíti ki – a következőket mondja ki: „A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni, azonban az alábbi feladatokat ellátó rendőr az intézkedés végrehajtása helyett intézkedés kezdeményezése érdekében jelentést tesz, ha a szolgálati feladat teljesítésének megszakítása

a) a Magyar Köztársaság védett vezetői vagy kijelölt létesítményei tekintetében jelentkező személy- vagy objektumvédelmi szolgálati feladat végrehajtásának biztonságát vagy eredményességét,

b) a terrorelhárítási feladatok végrehajtásának eredményességét,

c) a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési tevékenységének eredményességét veszélyeztetné”.

A konkrét esetben a panaszos a rendőrségen arról tett bejelentést, hogy az önkormányzat épületébe nem engedik be, személyi szabadságában korlátozzák, valamint, hogy egyéb bűncselekmények gyanúja is felmerül. Ennek elhárítása érdekében kért rendőri segítséget.

A Testület megítélése szerint a panaszos által tett bejelentés felvetette annak a gyanúját, hogy a közterület-felügyelők vagy biztonsági őrök a panaszos sérelmére jogellenes cselekményt valósítanak meg, mozgásában kellő felhatalmazás nélkül akadályozzák. Ez az esemény pedig nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tesz szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztet.

A Testület megállapítása szerint a panaszos által a rendőrségen tett bejelentés jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

a) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettségét a rendőrség megfelelően teljesítette-e. A panaszos megítélése szerint ugyanis személyi szabadságában korlátozták őt, illetve más bűncselekmények gyanúja is felmerült akkor, amikor nem engedték be a testületi ülésre. A panaszos ezért is kért rendőri intézkedést a helyszínrre.

A panaszbeadvány szerint 2012. február 23-án, csütörtökön a panaszos azzal a céllal érkezett a Városházára, hogy az aznapra összehívott testületi ülésen egyrészt mint magánember, másrészt, mint a „mohacsivalosag.hu” internetes újság szerkesztője részt vegyen és azon felvételt készítsen. Mind a panaszosi előadás mind a rendőrségi információk megegyeznek abban, hogy a panaszos a telefonon keresztül rendőri intézkedést kért, tekintettel arra, hogy úgy ítélte meg, hogy a városházán útját álló személyek – közterület-felügyelők – személyi szabadságában (szabad mozgásában) korlátozzák azzal, hogy jogtalanul feltartóztatják őt a városháza bejáratánál és megakadályozzák a testületi ülésen való részvételét, ami ellen a később kiérkező rendőrök sem tettek semmit. A panaszos bejelentése alkalmával hangot adott azon meggyőződésének, hogy a vele szemben jogszerűtlenül fellépő személyek magatartása kapcsán felmerül más bűncselekmények – így „a hivatali és a közérdekű adattal való visszaélés” – elkövetésének a gyanúja is. A panaszos előadta, hogy bejelentése nyomán megérkezett a rendőrség, G. F. r. százados vezetésével a helyszínrre, akinek szintén elmondta a történeteket.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos 2012. február 23-án 14 óra 50 perckor tett bejelentést a rendőrkapitányság ügyeletére, amelyet követően 15 órakor két r. százados jelent meg a helyszínrre. G. F. r. százados meghallgatta a panaszost – ami a panaszbeadványból úgyszintén kiderül –, valamint az ügyben érintett közterület-felügyelőt és biztonsági őrt. A panaszos a helyszínrre is előadta az általa vélelmezett jogsértéseket, azaz hogy őt nem engedik fel a testületi ülésre, ami által a személyi szabadság megsértése, valamint a közérdekű adattal való visszaélés és a hivatali visszaélés bűncselekmények gyanúja merül fel. A r. százados által meghallgatott közterület-felügyelő és biztonsági őr elmondta, hogy a jegyzőtől az SZMSZ-re hivatkozva kaptak utasítást arra, hogy nem engedhetnek fel senkit az emeletre, valamint, hogy a képviselő testületi ülés nyilvánosságát zárt láncú videó rendszeren biztosítják. A biztonsági őr és a közterület-felügyelő szerint az adott napon nem volt ügyfélfogadás, így az erre való hivatkozás sem adott mentességet a panaszosnak a tiltás alól.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, miszerint azon intézkedések esetén, amelyek jogalapját az Rtv. valamely, az intézkedéssel érintett személy által elkövetett jogellenes cselekményben jelöli meg, vizsgálnia kell, hogy e jogellenes cselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja a konkrét esetben fennállt-e. Abban az esetben ugyanis, ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését olyankor, amikor a rendőrség jogalapként bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata kiüresedne. A bűncselekménynek az Rtv. szerinti intézkedést megalapozó gyanúja nyilvánvalóan alacsonyabb fokú, mint a büntetőeljárás konkrét gyanúsítással szembeni megindításához szükséges „megalapozott gyanú”, ezért az ilyen esetekben a Testület azt vizsgálja, hogy az adott eset körülményei fényében felmerülhetett-e a rendőrökben valamely bűncselekmény elkövetésének olyan, „egyszerű” gyanúja, amely megalapozta részükről az Rtv.-beli intézkedés foganatosítását.

Hasonló a Testület kiindulópontja akkor is, ha a panasz – mint jelen esetben is – arra vonatkozik, hogy a rendőrség valamely bűncselekmény gyanúja kapcsán elmulasztotta az

elvárható intézkedéseket. Első lépésben ilyenkor is vizsgálendő ugyanis, hogy felmerülhetett-e a sérelmezett bűncselekmény egyszerű gyanúja. Amennyiben nem, úgy jogellenes rendőrségi mulasztás nyilvánvalóan nem állapítható meg, az egyszerű gyanú utólagos megállapíthatósága ugyanakkor nem teszi egyértelművé az intézkedés hiányának jogellenességét, ilyenkor ugyanis a mulasztás megítélése attól függ, hogy az adott helyzetben kialakított rendőrségi helyzetértékelés nyilvánvalóan megalapozatlan volt-e. Ha ugyanis az adott ügy körülményei alapján nem nyilvánvalóan megalapozatlan a rendőrségnek az a döntése, hogy nem lát bűncselekményt megvalósulni, akkor alapjogsértés az intézkedést kérő oldalán nem állapítható meg.

A fentiek alapján a rendőrök intézkedésével összefüggésben a Testület vizsgálta, hogy felmerülhetett-e az ügyben jogellenes magatartás gyanúja a panaszossal szemben eljáró biztonsági őr és közterület-felügyelő részéről, majd azt értékelte, hogy a rendőrök a rendelkezésére álló információk alapján megalapozottan minősítették-e úgy a helyzetet, hogy jogellenes cselekmény gyanúja nem áll fenn.

Szükséges továbbá leszögezni, hogy a rendőrségi dokumentumból az derül ki, hogy legalább egy közterület-felügyelő és legalább egy biztonsági őr lépett fel a panaszossal szemben.

b) E körben a Testület szükségesnek tartja a képviselő-testület működése kapcsán – az Ötv. 12.-18. §-a és az ahhoz fűzött indokolás, valamint a m. önkormányzat SZMSZ-ének 12. § (1) bekezdése és 9. § (4) bekezdése alapján – rögzíteni azt, hogy a képviselő-testületi ülés megtartásának, összehívásának részletes szabályait az önkormányzat rendeletben szabhatja meg az Ötv. keretei között. A m. önkormányzat hivatkozott rendelete taxatív felsorolja azon személyeket, akik a tanácssteremben tartózkodhatnak (a sajtó képviselői közül csupán a sajtó előzetesen akkreditált munkatárai), mindenki más zárláncú közvetítés keretében, a külön erre a célra kijelölt helyiségben tekintheti meg az ülést, amennyiben nincs elrendelve zárt ülés. A hatályos SZMSZ és Ötv. szerint a testületi üléseket a polgármester hívja össze, meghívó kiküldésével, így közvetetten a meghívottak körét is ő szabja meg.

A fentiekre is figyelemmel a Testület első lépésben azt értékelte, hogy a közterület-felügyelő és a biztonsági őr az adott helyzetben megfelelő felhatalmazás birtokában akadályozta-e meg a panaszost abban, hogy az önkormányzat épületébe bejusson, és magatartásuk okot adhatott-e a rendőröknek arra, hogy bűncselekmény gyanúja miatt velük szemben intézkedést kezdeményezzenek. Ennek kapcsán szükséges a biztonsági őrök és a közterület-felügyelők tevékenységére vonatkozó szabályokat figyelembe venni. A Testület visszautal a 232/2012. (VII. 4.) számú állásfoglalás V. részének 1) pontjában foglaltakra – a jelen ügy és a hivatkozott ügy között fennálló hasonlóságra, illetve a panaszos személyének azonosságára is figyelemmel –, amelyben egyrészt részletesen ismertette mind a biztonsági őrökre, mind pedig a közterület-felügyelőkre vonatkozó szabályokat, illetve azokból jelen ügyre is alkalmazhatóan vont le következtetéseket.

c) A panaszossal szemben fellépő biztonsági őr a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) rendelkezései hatálya alá tartozik.

A vizsgált ügyben a rendelkezésre álló információk alapján, illetve az SzVMt. 26. § (1) bekezdésének a) és d) pontja alapján megállapítható, hogy a biztonsági őr jogszerűen járt el

akkor, amikor a képviselő testületi ülés biztosításának feladatával megbízva (azon jegyzői utasításnak eleget téve, hogy az épület emeletére, ahol a testületi ülés megtartásra került, senki sem mehet fel), ügyfél fogadási időn kívül (vasárnap), egyébként az SZMSZ-ben meghatározott, speciális alanyi kör – amelybe a panaszos nem tartozott – számára nyitva álló testületi ülésre való bejutást megakadályozta. Itt szükséges rámutatni arra, hogy a Testületnek nincs hatásköre vizsgálatát kiterjeszteni arra, hogy az önkormányzat jegyzője a panaszos önkormányzati rendelet szerinti sajtó akkreditációját megtagadta-e vagy sem, úgyszintén a biztonsági őrök tevékenységét is csak abból a szempontból értékelhette, hogy felmerült-e rendőri intézkedési kötelezettséget megalapozó tény vagy körülmény.

A Testület álláspontja szerint nem járt el jogellenesen a biztonsági őr akkor, amikor megakadályozta a panaszost az épület emeletére való feljutásban, illetve abban, hogy a testületi ülésre bejusson, hiszen azt feladata teljesítése során, a megfelelő – SzVMt. 26. § (1) bekezdése – jogszabályi felhatalmazással tette. A biztonsági őr magatartása nem vethette fel a bűncselekmény elkövetésének gyanúját, tehát cselekménye nem szolgáltatott alapot a további rendőri intézkedéshez, ezért megállapítható, hogy intézkedést a rendőrök nem mulasztottak el.

d) A közterület-felügyelő intézkedése kapcsán – aki a biztonsági őrrel együtt meggátolta a panaszosnak az épület emeletére illetve a testületi ülésre való bejutását – szükséges hivatkozni a Ktf. 22. §-ára, amely arról rendelkezik, hogy mikor köteles a közterület-felügyelő vagyongvédelmi feladatainak ellátása során az önkormányzat használatában levő vagyont védeni, őrizni, illetve közbiztonsági szempontból ellenőrizni. Ugyanezen jogszabály 1. § (5) bekezdése szerint a közterület-felügyelő hivatalos személynek minősül. A Testület jelen ponton ismételten visszautal a 232/2012. (VII. 4.) számú állásfoglalása V. rész 1) pontjában rögzített indokolásra. A Testület kimondta, hogy „Tekintettel arra, hogy nincs olyan helyi jogszabályi rendelkezés, amely a közterület-felügyelők hatáskörébe utalná az önkormányzati vagyont illetően védelmével kapcsolatos feladatok ellátását, a Testület a konkrét esetben arra a következtetésre jutott, hogy a közterület-felügyelők jogszabályi felhatalmazás nélkül intézkedtek akkor, amikor a panaszosnak a képviselő-testület ülésére való bejutása megakadályozásában részt vettek.”

A Testület – a már hivatkozott, korábbi állásfoglalásában vizsgált panaszhoz hasonlóan – a konkrét esetben is arra következtetésre jutott, hogy a közterület-felügyelő magatartása, nevezetesen az, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában intézkedett a panaszossal szemben a tárgyi napon, megalapozta a jogellenes cselekmény olyan fokú gyanúját, ami rendőrök további intézkedését megalapozhatta.

A Testület erre, valamint a panaszos azon sérelmére tekintettel, miszerint, konkrét esetben intézkedő rendőrök intézkedést mulasztottak azáltal, hogy a személyi szabadság megsértése, hivatali visszaélés és a közérdekű adattal való visszaélés bűncselekmények megvalósulását nem értékelték, illetve azok kapcsán rendőri intézkedést nem fogantatosítottak, megkísérelte tisztázni – anélkül, hogy az egyes cselekményeket büntetőjogilag értékelte volna –, hogy fennállt-e az adott helyzetben az említett bűncselekmények elkövetésének a rendőri intézkedéshez szükséges gyanúja.

A Btk. 225. §-a szerint: „Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” A hivatali visszaélés célzatos bűncselekmény, jogtalan

hátrány okozására, illetve jogtalan előny szerzésére kell irányulnia, amiből az is következik, hogy az elkövető tudatának át kell fognia, hogy a hátrány, amelyet okoz, jogtalan.

A rendelkezésre álló dokumentumok szerint a közterület-felügyelő a Polgármesteri Hivatal működésének biztosításával kapcsolatos feladatot látott el, tehát a rend fenntartása érdekében tevékenykedett. A rendőrség tájékoztatása szerint a helyszínen egyértelműen megállapítható volt, hogy a közterület-felügyelő, az önkormányzat rendeletének kívánt érvényt szerezni akkor, amikor a panaszost az épület emeletére való feljutásban megakadályozta, e miatt nem merült fel vele szemben a jogtalan hátrány okozása, illetve a jogtalan előny szerzése.

A Testület szükségesnek tartja leszögezni, hogy bűncselekmény megvalósulásának vagy meg nem valósulásának megítélése igen összetett feladat, számos jogszabály összeolvasását, számos körülmény feltárását és alapos értékelését teszi szükségessé.

A fennálló körülmények, a fentiekben a közterület-felügyelő magatartásával kapcsolatosan kifejtett álláspont, a helyzet ténybeli és jogi komplexitása miatt – szemben a rendőrségi állásponttal – a Testület úgy ítélte meg, hogy a közterület-felügyelő magatartásának jogellenessége felmerülhetett. Ugyanakkor nem volt megalapozatlan a rendőrök azon következtetése, hogy bűncselekmény gyanúja nem állt fent, így e döntésük alapjogsérelmet nem valósított meg.

A panaszos véleménye szerint e mellett a személyi szabadság megsértése büntetettének gyanúja is fennállt. A Btk. 175. § (1) bekezdése kimondja: „Aki más személyi szabadságától megfoszt, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A bűncselekmény megvalósulása szempontjából elsődlegesen a szabad térbeli mozgás, a helyváltoztatás és az adott tartózkodási helyről való elmozdulás joga bír jelentőséggel. A bűncselekmény elkövetési magatartása bármilyen magatartás lehet, amely a passzív alanyt (sértettet) a szabad mozgásában, a helyváltoztatásában vagy a tartózkodási hely megválasztásában akadályozza. Általában tevékenységben megnyilvánuló aktív magatartással valósítható meg, így például lefogással, lekötözéssel, bezárással. Megvalósítható azonban nem tevéssel (mulasztással) is.

A bírósági gyakorlat szerint a személyi szabadság megsértése megvalósulhat oly módon is, hogy az elkövető a sértettet meggátolja abban, hogy az útját folytathassa, azáltal, hogy pl. a karját megragadja és a sértett kérése ellenére sem engedi tovább menni (vö. BH 1984. 46.).

A panaszos esetében nyilvánvalóan sor került mozgási szabadságának korlátozására, ez azonban a fent kifejtettek értelmében a biztonsági őr részéről jogszerűen történt, így a közterület-felügyelő szükségszerűen nem gátolhatta meg olyan helyváltoztatásban, amelyhez egyébként joga lett volna.

A személyi szabadság megsértése tekintetében is igaz a fentiek alapján, hogy a jogellenesség gyanújának kétségtelen felmerülése ellenére nem volt nyilvánvalóan alaptalan a rendőrök azon álláspontja, miszerint nem történt bűncselekmény elkövetése.

A közérdekű adattal való visszaélésről a Btk. 177/B. §-a rendelkezik. Ennek (1) bekezdése szerint, aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget; közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít; hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz, vétséget követ el. Nyilvánvaló, hogy az egyébként több fordulatot Btk. 177/B. § (1) bekezdésében meghatározott elkövetési magatartások közül a panasz alapján csak a második fordulat, azaz a közérdekű adat „hozzáférhetetlenné tétele” jöhetne szóba, mivel a biztonsági őrnök, illetve a közterület-felügyelőnek nincsen tájékoztatási kötelezettsége a testületi ülés anyagára, mint közérdekű adatra nézve, az egyéb elkövetési magatartások (így pl. a hamisítás) pedig értelemszerűen nem merülnek fel. A joggyakorlat szerint azonban a közérdekű adat hozzáférhetetlenné tétele az adat megsemmisítését, elrejtését jelenti, amit a Testület álláspontja szerint nem merít ki az, hogy valaki (jelen esetben a közterület-felügyelő) nem engedi fel a panaszost a Városháza emeletére, a testületi ülésre, figyelemmel arra, hogy a panaszos számára az ülésen elhangzottak egyéb módon – pl. a videó közvetítés révén – hozzáférhetőek maradtak.

A fenti tényállás illetve a rendelkezésre álló tényadatok alapján ezért megállapítható, hogy az adott esetben a közterület felügyelő magatartása által a fenti cselekmény elkövetése még a gyanú szintjén sem állt fenn.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem valósítottak meg jogellenes mulasztást a rendőrök akkor, amikor a panaszos bejelentése nyomán a biztonsági őrrrel és a közterület-felügyelővel szemben nem intézkedtek, így a panaszos tisztességes eljárásához való alapvető jogának sérelme nem következett be.

2) A panaszos sérelmezte, hogy amikor az általa kért intézkedés során szóváltásba keveredett a CKÖ elnökével, a jelen lévő L.J. r. százados a panaszos magatartását tette szóvá, majd a visszaérkező G. F. r. százados szintén a panaszost intette meg. A panaszos álláspontja szerint a rendőrök elfogultak voltak vele szemben – melynek alátámasztására a panaszos visszahivatkozott a Testület 64/2011. (III. 16.) számú állásfoglalására –, továbbá rasszizmussal vádolták meg őt.

G. F. r. százados jelentése szerint, miközben a közterület-felügyelő meghallgatását végezte, kiabálásra lett figyelmes, ezért visszament a bejárathoz, ahol azt tapasztalta, hogy a panaszos és a CKÖ elnöke kiabál egymással, melynek során a panaszos többször „cigányozott”, mire a rendőr a vitatkozó felek közé állt, majd közölte a panaszossal, hogy tartózkodjon a rasszista megnyilvánulásoktól.

a) A Testület leszögezi, hogy a panaszos számos alkalommal nyújtott be panaszt a Testülethez a korábbi években a városi rendőrkapitányság őt érintő intézkedéseivel szemben, amely panaszok kapcsán – mindig az adott ügy körülményeinek részletes és alapos vizsgálatával – több esetben megállapította a Testület a panaszos alapjogának sérelmét, ugyanakkor több esetben arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés alapjogot nem sértett, vagy az alapjog sérelme nem volt megállapítható. Mindezek okán a fenti állásfoglalásra történő hivatkozást – amely egyébként nem állapította meg a panaszos részrehajlásmentes ügyintézéshez és a diszkrimináció tilalmához fűződő jogának sérelmét – a Testület jelen ügyben figyelmen kívül hagyta.

b) A Testületnek a konkrét ügyben nem állt rendelkezésére a panaszos által hivatkozott kép- és hangfelvétel, így a panaszolt sérelemmel kapcsolatosan csak a panaszos állítását és a

rendőri jelentéseket tudta megvizsgálni, amelyek azonban csak annyiban mutatnak egyezőséget, hogy a panaszos és a CKÖ elnöke között szóváltás alakult ki, melynek során legalábbis az egyik rendőr (G. F. r. százados) a panaszost figyelmeztette.

A Testület az iratok egybevetése alapján **nem tudta megállapítani a panaszos és a CKÖ elnöke közötti párbeszéd tartalmát, ennek okán azt sem, hogy a rendőr a fellépése során elfogult volt-e a panaszossal szemben, illetve milyen hangnemet használt, ezért a panaszos diszkrimináció tilalmához, illetve emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

V.

A Testület megállapította, hogy a vizsgált ügyben nem mulasztottak az eljáró rendőrök akkor, amikor további intézkedést nem foganatosítottak a közterület-felügyelővel és a biztonsági őrrrel szemben. Ugyanakkor a panaszos diszkrimináció tilalmához és emberi méltósághoz való jogának sérelme a rendőri fellépés okán, nem volt megállapítható. Minderre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. december 19.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag